

INGEZONDEN.

De redactie behoudt zich voor, ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken, zoo noodig eenige bekorting aan te brengen.

NABLOEDINGEN NA TANDEXTRACTIE.

Naar aanleiding van de mededeeling van collega WONG-LUN-HING in het nummer van 4 November 1933 van dit *Tijdschrift*, over de behandeling van arterieele bloedingen na tandextractie, wil ik het volgende opmerken: hoe eenvoudig de methode van WONG-LUN-HING ook moge zijn, er bestaat een nog eenvoudiger, waarbij wel van een bloedstelpend middel gebruik gemaakt wordt en die naar mijn ervaring in korten tijd met vrijwel zeker resultaat de bloeding stelt. Na de alveolaire holte van het daarin gestoldé bloed te hebben bevrijd, neem ik een met terpentijn gedrenkt watje, ongeveer ter grootte van de holte, breng het daarin en druk het stevig aan, waarna de patiënt boven op de tampon een stevige prop watten tusschen de kaken krijgt, om daarop gedurende 5 op zijn hoogst 10 minuten onafgebroken, flink te bijten. Ik heb nog nooit gezien, dat een alveolaire bloeding, zelfs, als ik duidelijk de arterie zag spuiten, hierdoor niet werd gestelpt. De tampon blijft zitten tot den volgenden dag en wordt dan verwijderd. Voor patiënt en arts beantwoordt deze methode aan de voorwaarden cito en tuto, aangezien ik den smaak van terpentijn niet ken, durf ik me over het jucunde niet uitlaten, ik heb echter nooit gemerkt, dat iemand ernstige bezwaren daar tegen had.

Februari 1934.

M. A. VAN ANDEL.

HET VERBAND TUSSCHEN SCHIZOPHRENIE EN AANVERWANTE ZIEKTEBEELDEN EN DE GEBOORTEMAAND.

Het stukje van collega DE SAUVAGE NOLTING over bovengenoemd onderwerp geeft mij aanleiding tot de volgende opmerkingen. NOLTING heeft alle gevallen van een bepaalde ziekte, die in 3 gestichten zijn voorgekomen, verdeeld naar de geboortemaand. Hierbij bedenke men echter, dat:

1. Het materiaal bestaat uit patiënten, die in jaren zijn geboren, welke soms zeer ver uit elkaar liggen. Thans wordt een schizopreen, die in 1860 is geboren, gevoegd bij een, in 1915 geboren, alsof de invloeden, in het bijzonder de exogene, in beide jaren dezelfde waren.

2. Uit welk gegeven meent DE SAUVAGE NOLTING alle gelijknamige geboortemaanden bij elkaar te mogen voegen, b.v. Maart 1860 bij Maart 1915? Dit mag alleen, wanneer een seizoeninvloed mag worden aangenomen. Wat beteekent het b.v., dat in Maart 317 gevallen voorkwamen van schizoprenie? Hoeveel maanden Maart zijn hier samengevoegd, en uit welke jaren? Nemen we eens aan 10 verschillende maanden Maart, waarvoor de afzonderlijke getallen waren 1, 100, 2, 150, 3, 0, 6, 20, 0, 5. Dan heeft het feit, dat het maximum aantal in Maart valt, niets te beteekenen en is slechts toeval. De middelbare afwijking is dan immers zeer groot.

Het is natuurlijk mogelijk, dat er seizoeninvloed bestaat. Maar deze kan nooit aangetoond worden op de wijze, door DE SAUVAGE NOLTING gebezigd. Dan moeten alle gevallen voor elke maand van elk jaar afzonderlijk in één tabel geplaatst worden, en daaruit kan volgens de bekende statistische wiskundige methodes de mogelijke invloed van de geboortemaand worden nagegaan.

3. DE SAUVAGE NOLTING vergeet ter vergelijking de geboortecurve van de geheele bevolking naast die van de patiënten te plaatsen. Er bestaat veel overeenkomst tusschen deze curves; DE SAUVAGE NOLTING zou nu wiskundig moeten nagaan, of de verschillen op toeval al dan niet berusten. In de tekening staat „na correctie normale geboortelijn”. Wat dit beteekent, is mij niet duidelijk.

4. Het blijkt niet, of DE SAUVAGE NOLTING de invloed van het verschil in grootte der maanden heeft geëlimineerd, door alle maanden op 30 dagen te berekenen.

Dr. J. SANDERS.

's-Gravenhage,
5 Februari 1934.

Directeur afdeling Medisch statistisch erfelijkheidsonderzoek van het Nederlandsch instituut voor erfelijkheids-
onderzoek bij den mensch en voor rassenbiologie.